

(2)

OBLASNI MUZEJ U BJELOVARU - Trg Jedinstva br.1.

Rukovodilac: Radoslav KOVAČ.

Ovaj muzej osnovan je god.1947. inicijativom i zaključkom Oblasnog Narodnog Odbora, u Bjelovaru. Zamišljen je bio kao centralni muzej za bjelovarsku oblast. Kako je kasnije oblast rasformirana, a istovremeno su na tom području osnovani muzeji u Koprivnici, Križevcima i Virovitici, to je djelokrug ovog muzeja ograničen na Bjelovar i susjedne kotareve koji gravitiraju prema Bjelovaru na a na čijem području još nema muzeja.

Organizacija muzeja i prvo prikupljanje materijala za zbirke provedeno je u relativno kratkom vremenu, tako da je već 1949.god. počinje sa povremenim tematskim izložbama, a 1951. bude stalno otvoren u sadašnjoj zgradi, koja po svojim stilskim karakteristikama odgovara muzeju. /Danas je tek dio zgrade dodijeljen muzeju/. Perspektive ovog muzeja obzirom na materijal u zbirkama i mogućnost sabiranja na terenu, daje naslutiti da će se ovaj muzej razviti u značajnu ustanovu. Naročito lijepa perspektiva je etnografska-zbir za etnografsku zbirku, koja u okolici Bjelovara daje široko polje rada.

Personal u muzeju: Prvi namještenik, organizator muzeja bio je Ante Brlić 1949-1951., Mijo Krčmaroš od 1958- /vodi numizmatičku i arheološku zbirku. Sabrao je vrlo lijepu prirodoslovnu zbirku. - Radoslav Kovač /vodi upravu muzeja i zbirku Narodne revolucije/.

Muzej je postavljen u 8 izložbenih prostorija /računajući i hodnik/, 3 prostorije depo neizloženih zbirki, 2 radne prostorije i 1 prostorija za knjižnicu.

Muzejske zbirke:

ARHEOLOŠKA ZBIRKA ima predmete iz neolitskog, brončanog i rimskog vremena iz okolice Bjelovara. Od predhistorijskih nalazista značajnija su u selu Letičani /neolit/ i selu Sirove Katalene /halstađtské nalazi/.

U KULTURNO-HISTORIJSKOJ ZBIRCI dominira uglavnom graničarski materijal /portreti oficira i slično/, zatim portreti župana, gradonačelnika - cehalija - građanski namještaj prošlog stoljeća - predmeti iz najstarije bjelovarske apoteke.

ETNOGRAFSKA ZBIRKA obiluje naročito tekstilom. Narodne nošnje, ručnici, ćilimi, zatim seljački alati, posude, glazbala. Interesantan je jedan vrlo stari žrvanj.

ODIO NARODNE REVOLUCIJE je najbogatiji dio muzeja. Sakupljen je bogati dokumentarni materijal, štampana gradja, proglaš, novine, plakati, leci, brošure i sl. Prikupljena je zbirka oružja, alata, jedan štamparski stroj i žigovi te znatan broj fotografija iz NOB-e. Znatan materijal je arhivska gradja iz NOB-e, napose arhive okružnog i kotarskih NOO-a.

NUMIZMATIČKA ZBIRKA nije toliko velika po broju komada, koliko je značajna radi nalaza srebrnog keltskog novca koji je nadjen u selu Ribnjački kod Bjelovara.

Radi pomanjkanja prostora nažalost nije sredjen HISTORIJSKI ARHIV, koji je ovdje sakupljen. Od važnijih dokumenata je ovdje povelja Marije Terezije iz g.1770. za cehove, sajamski privilegij gradu Bjelovaru iz g.1772. i plemićka povelja graničarskog oficira Save Bábogredca iz g. 1762., sajamski privilegij Franje II. selu Sandrovcu iz 1794.godine.

Ovdje su od značajnijih skupina arhivalije cehova, akti i knjige nekih graničarskih pukovnija, stare gruntovne knjige i temeljnice, zatim arhivi nekadašnjih bjelovarskih društava. Ovdje je i arhiv okružnog i kotarskog suda od 1772-1922. sa oca. 5.000 akata, i arhiva NOB sa oca. 6.500 akata.

FOTOTEKA sa blizu 2.000 snimaka uglavnom sa tematikom iz NOB i savremene socijalističke izgradnje. U toku je sistematsko prikupljanje kulturno-historijske gradje i etnografije.

MUZEJSKA KNJIŽNICA /sa blizu 10.000 svezaka/ obiluje sa starijim izdanjima knjiga, tematikom iz NOB, zatim su ovdje uklopljen ostatak Knjižnice graničarske pukovnije, pa stara gimnazijska biblioteka i druge. Ovo je iza Osijeka najbogatija muzejska knjižnica u Slavoniji.

U ovoj knjižnici je i hemeroteka naročito bjelovarskih novina počam od g.1902., koja je prilično potpuna, i koja se dalje popunjava. I u ovom bješkvarski muzej prednjači pred ostalima u Slavoniji.

STATISTIČKI PODACI: Dotacije od 1948-1954 nakon redovnih kredita za muzej iznose ukupno preko 3 milijuna dinara, od toga za 1954 god. 820.000.-

Posjet u muzeju bio je 1954. godine oko 4.500 posjetilaca.

Mary

